

O D L U K E

A) Odluke domaćih sudova i drugih organa

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br.XIX Sl-1631/73-2
od 27.XI 1973.

Vijeće: Juraj Bolanča, dr Zdenko Antić, prof.dr Branko
Jakaša

Prijevoz željeznicom - Vozarova odgovornost - Željeznica nije odgovorna za štetu prouzrokovanu slabom ambalažom i nedovoljnim učvršćenjem pošiljke ako je robu tovario pošiljalac - Željeznica nije dužna tokom prijevoza radi umanjavanja štete vršiti pretovar preslaganja, ili prelijevanja robe

Tužitelj je primalac robe, a tuženik je Zajednica jugoslavenskih željeznica.

Spor se vodi o manjku kemikalija koji je manjak nastao tokom puta.

U tužbi tužitelj navodi da je prilikom prijevoza robe već na austrijskoj željezničkoj stanici Roesenbach utvrđeno i zapisnički ustanovljeno da iz pošiljki broj 66/70 i 69/70 curi tekućina. Po prijecu pošiljki u Zagreb konstatirano je da je iz jedne iscurilo 700 kg kemikalije, a iz druge 360 kg, što je zapisnički ustanovljeno. Tužitelj navodi da je do oštećenja došlo u transportu zbog propusta željezničkog osoblja da kod utovarne stanice provjeri pravilnost utovara, te da za slučaj da roba nije propisno utovarena odbije utovar. Na ovo obvezuju željeznicu CIM konvencije. Do oštećenja je došlo zbog nemarnog rada željezničkog osoblja, pa tužitelj ustaje tužbom protiv Zajednice jugoslavenskih željeznica.

U svom odgovoru na tužbu tuženik je osporio tužbeni zahtjev u cijelosti. Tužbenom zahtjevu je prigovoreno kako u osnovi tako i u količini.

U toku postupka utvrđeno je da je na austrijskoj stanici Roesenbach željeznica opazila da kemikalije cure iz vagona. Vagoni su otvoreni te je zapisnički utvrđeno da tekućina curi iz nekih oštećenih bačava i da se ništa ne može poduzeti radi smanjenja štete. Roba je dalje u istim vagonima upućena u Jugoslaviju skupa sa zapisnicima.

Kad je roba stigla u Zagreb, ustanovljeno je na željeznici da je iz pošiljke - vagon broj 1310469-5 iscurilo 700 kg kemikalije, a iz pošiljke - vagon broj 1351949-9 da je iscurilo 360 kg (iz dviju bačava). Kao uzrok curenja u prvom vagonu navedeno je to što su bačve bile dijelom polegnute pa su se u transportu ribale jedna o drugu. Oštećena su 22 bureta, a dva su nadjena prazna. Kao uzrok curenja u drugom vagonu navedena je okolnost što su dvije bačve bile naribane na bokovima.

Nakon provedenog postupka prvostepeni sud je donio presudu kojom je tužitelja odbio sa tužbenim zahtjevom. U obrazloženju presude navodi se da je utovar vršio pošiljalac. Izvidjajem je utvrđeno da je šteta nastupila zbog toga što bačve nisu bile dobro pričvršćene tako da su se tokom transporta pomicala pa je došlo do trenja između stijenki bačava. To je prouzrokovalo oštećenje stijenki i curenja tekućine. Ustanovljeno je da to nije moguće spriječiti. Tužitelj nije ništa suprotno dokazao. Očigledno je da utovar nije bio izvršen valjano. U smislu čl. 27, par.3, t.c) Međunarodne konvencije o prijevozu robe na željeznici, željeznica se oslobadja odgovornosti za štetu koja nastane kao posljedica utovara, ako je robu utovarivao pošiljalac. Između samog transporta i nastale štete ne postoji uzročna veza. Naprotiv uzročna veza postoji između utovara i nastale štete, a utovar je vršio pošiljalac.

Protiv prvostepene presude tužitelj je uložio žalbu.

U žalbi se navodi da je željeznički organ bio dužan prilikom utovara robe provjeriti da li je utovar pravilno obavljen. Tek kad to utvrdi željeznički organ preuzima pošiljku i sastavlja odnosno ispunjava rubrike tovarnog lista. Do oštećenja je došlo isključivo nemarnošću kod manevriranja i uvrštavanja vagona u vlakove. Osim toga željeznica je obavezna čim primjeti oštećenje pošiljke da poduzme sve mjere da se oštećenje otkloni. Ukoliko nije u stanju dužna je odmah obavijestiti pošiljaoca da

on dalje disponira robom. Austrijske i jugoslavenske željeznice nisu tako postupile. Iz toga nepobitno slijedi da su željezničke uprave povrijedile propise koji reguliraju odgovornost pri utovaru robe, kao i odgovornost u poduzimanju potrebnih mjera kad se oštećenje primijeti. Žalitelj je predložio da se pobijana presuda preinači.

Drugostepeni sud je žalbu odbio iz slijedećih razloga:

Kemikalije su bile upakovane u takve limene bačve kojih stijenke nisu mogle podnijeti trenje na dužem putu. Prema tome pošiljalac je trebao prilikom utovara tako učvrstiti ili izolirati svaku bačvu da ne dodje do njihovog međusobnog trenja, a to pošiljalac nije učinio. Zbog toga je u toku vožnje došlo do trenja između punih bačava i to kod nekih u tolikoj mjeri da su se provalile, pa je tekućina negdje istekla dijelom a negdje posvema. Kad je na stanici Roesenbach utvrđeno da kemikalija curi iz vagona, željeznički organi su otvorili vagone baš radi toga da ustanove zbog čega curi tekućina kroz podove vagona i da, ukoliko je moguće, spriječe daljnju štetu. Željeznički organi su ustanovili zbog čega curi tekućina iz bačava, kao što je naprijed navedeno, a istovremeno su utvrdili da oni to ne mogu spriječiti, pa su pošiljke uputili dalje na adresu primaoca. Željeznica nije dužna da u toku vožnje vrši pretovar, preslaganje ili prelijevanje robe. U konkretnom slučaju željeznica je oslobođena od odgovornosti temeljem čl.27, par.2, i par.3, t.c) CIM-a - Medjunarodne konvencije o prijevozu robe na željeznici.

J.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda br.XIX Sl-1606/73-2
od 27.XI 1973.

Vijeće: Juraj Bolanča, dr Zdenko Antić, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz željeznicom - Nepravilno slaganje robe - Prodavao-
čeva odgovornost - Vozarova odgovornost - Utvrđivanje šte-
te - I kad je roba prodana "franko utovarna stanica", pro-
davalac snosi štetu koja je nastala na robu za vrijeme pri-
jevoza, ako je uzrok šteti nepravilno slaganje robe u vozi-
lo koju je slagao prodavalac - Željeznica ne odgovara za